

31998L0076

L 277/17

EUROPOS BENDRIJŲ OFICIALUSIS LEIDINYS

1998 10 14

TARYBOS DIREKTYVA 98/76/EB**1998 m. spalio 1 d.**

iš dalies keičianti Direktyvą 96/26/EB dėl leidimo verstis krovinių ir keleivių vežėjo kelių transportu verslu ir diplomų, pažymėjimų bei kitų oficialių profesinę kvalifikaciją patvirtinančių dokumentų tarpusavio pripažinimo, skirto palengvinti šiems vežėjams naudojamą įsisteigimo laisvę nacionalinio ir tarptautinio vežimo srityje

EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Europos bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 75 straipsnio 1 dalį,

atsižvelgdama į Komisijos pasiūlymą ⁽¹⁾,

atsižvelgdama į Ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ⁽²⁾,

laikydamosi Sutarties 189c straipsnyje nustatytos tvarkos ⁽³⁾,

(1) Kadangi skirtumai tarp nacionalinių nuostatų dėl leidimo verstis vežėjo kelių transportu verslu ir dėl diplomų, pažymėjimų ir kitų oficialių kvalifikaciją patvirtinančių dokumentų abipusio pripažinimo gali iškraipyti konkurenciją;

(2) Kadangi todėl šioje srityje, laikantis vidaus rinkoje veikiančios sistemos, būtina tęsti derinimo procesą, toliau tobulinant Direktyvoje 96/26/EB ⁽⁴⁾ nustatytas bendras taisykles;

(3) Kadangi būtina, atsižvelgiant į krovinių vežimo kelių transportu rinkos plėtrą ir į vidaus rinkos veikimo reikalavimus, taikyti Direktyvą 96/26/EB vežėjams, samdos pagrindais ar už atlygį kelių transportu vežantiems krovinius mažos keliamosios galios automobiliais, pvz., teikiantiems kurjerių paslaugas, atsižvelgiant į konkrečias išlygas kelių transportu krovinius vežančioms įmonėms, atliekančioms trumpų nuotolių vietinius vežimus ir naudojančioms maksimalaus leistino svorio automobilius nuo 3,5 iki 6 tonų;

(4) Kadangi dėl geros reputacijos turėtų būti numatyta nuostata priimti griežtesnius reikalavimus, įskaitant dėl aplinkos apsaugos ir profesinės atsakomybės reikalavimus;

⁽¹⁾ OL C 95, 1997 3 24, p. 66 ir OL C 324, 1997 10 25, p. 6.

⁽²⁾ OL C 287, 1997 9 22, p. 21.

⁽³⁾ 1997 m. liepos 17 d. Europos Parlamento nuomonė (OL C 286, 1997 9 22, p. 224), 1998 m. kovo 17 d. Tarybos bendroji pozicija (OL C 161, 1998 5 27, p. 12) ir 1998 m. birželio 17 d. Europos Parlamento sprendimas (OL C 210, 1998 7 6).

⁽⁴⁾ OL L 124, 1996 5 23, p. 1.

(5) Kadangi dėl finansinės būklės ir norint išvengti, kad rinkoje nesusidarytų nestabili padėtis, būtina nustatyti atitinkamą aukštesnį pradinį likvidaus kapitalo ir atsargų lygį ir kas penkeri metai nustatyti euro vertę tų valiutų atžvilgiu, kurios neįtrauktos į trečią valiutų sąjungos etapą;

(6) Kadangi dėl profesinės kompetencijos būtina, kad paraiškas pateikiantys vežėjai kelių transportu pristatytų įrodymų apie suvienodintą tų pačių dalykų minimalaus lygio apmokymą ir kad jie turėtų pažymėjimą, parengtą pagal suvienodintą pavyzdį, paliudijantį profesinę kompetenciją, ypač susijusią su komercija, kurios minimalus lygis visose valstybėse narėse nustatytas vienodai ir kuri nustatoma vienodais tikrinimo metodais; kadangi taip pat būtina šiam tikslui suvienodinti tam tikrus tikrinimo organizavimo aspektus;

(7) Kadangi valstybės narės turi teisę paraiškos pateikėjams, egzaminą laikantiems pirmą kartą ir įprastai gyvenantiems valstybių narių teritorijose, organizuoti privalomus rengimosi profesinės kompetencijos egzaminui kursus;

(8) Kadangi todėl žinių lygis, į kurį turi būti atsižvelgta išduodant profesinės kompetencijos pažymėjimus, nepažeidžiant Direktyvos 92/26/EB nuostatų, valstybėse narėse yra skirtingas; kadangi todėl tikėtina, kad dėl šių skirtumų nacionalinės priemonės, kaip nustatyta aukščiau nurodytos direktyvos I priede, ypač dėl vežėjų kelių transportu kvalifikacijų, paslaugų kokybės ir saugumo keliuose, labai skirsis;

(9) Kadangi turėtų būti priimta, kad tam tikrą laikotarpį ir pasikonsultavusios su Komisija, valstybės narės galėtų reikalauti papildomo egzamino iš asmenų, valstybėje narėje iki šiol negavusių profesinės kompetencijos pažymėjimo, tačiau profesinės kompetencijos egzaminą išlaikiusių vienoje iš valstybių narių, o jų įprasta gyvenamoji vieta yra kitoje valstybėje narėje, kurioje jie ketina užsiimti vežimo kelių transportu veikla pirmą kartą; kadangi į tokių papil

domą egzaminą privalu įtraukti sritis, kuriose vietinis verslas skiriasi nuo valstybės narės, kurioje laikytas egzaminas, verslo, visų pirma konkrečius vietinius komercinius, socialinius, mokesčių ir techninius aspektus arba aspektus, susijusius su rinkos organizavimu ir įmonių teise;

- (10) Kadangi būtina nustatyti laikinas priemones, kad Direktyva 96/26/EB būtų įdiegta Austrijoje, Suomijoje ir Švedijoje;
- (11) Kadangi būtina periodiškai tikrinti, ar įgaliotasis vežėjas kelių transportu kol kas atitinka geros reputacijos, finansinės būklės ir profesinės kompetencijos reikalavimus;
- (12) Kadangi, norint užtikrinti sklandų vidaus rinkos veikimą, valstybės narės privalo nustatyti veiksmingas, proporcingas ir atgrasančias nuobaudas,

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

1 straipsnis

Direktyva 96/26/EB šia direktyva iš dalies keičiama taip:

1) 1 straipsnio 2 dalyje,

— pirma įtrauka pakeičiama taip:

„— „krovinių vežėjo kelių transportu verslas“ — tai bet kurios įmonės, vežančios krovinius automobiliais arba autotraukiniais, veikla samdos pagrindais ar už atlygį.“

— pridedama ši įtrauka:

„— „įprasta gyvenamoji vieta“ — tai vieta, kurioje asmuo dėl asmeninių ir verslo ryšių kiekvienais kalendoriniais metais paprastai gyvena ne trumpiau kaip 185 dienas arba kalbant apie asmenį, neturintį verslo ryšių, dėl jo asmeninių ryšių siejančių su vieta, kurioje jis gyvena.

Tačiau įprasta gyvenamąja vieta asmens, kurio verslo ryšiai susiję su kita vieta negu jo asmeniniai ryšiai ir kuris todėl pačiam gyvena skirtingose vietose, laikoma vieta, su kuria jį sieja asmeniniai ryšiai, jeigu šis asmuo į ją nuolatos sugrįžta. Pastarosios sąlygos nesilaikoma, jeigu asmuo valstybėje narėje gyvena, kad įvykdytų apibrėžtos trukmės užduotį. Universiteto arba mokyklos lankymas nereikia, kad įprasta gyvenamoji vieta yra pakeičiama.“

2) 2 straipsnyje:

— 1 dalis pakeičiama taip:

„1. Ši direktyva netaikoma įmonėms, užsiimančioms krovinių vežimu kelių transportu motorinėmis transporto priemonėmis arba transporto priemonių junginiais, kurių leistinas maksimalus svoris ne didesnis kaip 3,5 tonos. Tačiau valstybės narės visoms vežimo kelių transportu operacijoms arba kai kurioms jų kategorijoms maksimalų leistiną svorį gali nustatyti mažesnę.“

— 2 dalies dabartinis tekstas tampa 2a dalimi ir įterpiama ši pastraipa:

„b) kalbant apie įmones, užsiimančias krovinių vežimu kelių transportu motorinėmis transporto priemonėmis arba transporto priemonių junginiais, kurių maksimalus leistinas svoris ne mažesnis kaip 3,5 tonos ir ne didesnis kaip 6 tonos, valstybės narės, pranešusios Komisijai, įmonėms, naudojančioms išimtinai vietinį transportą ir vežimo rinkai darančioms tik nedidelę įtaką todėl, kad krovinius veža trumpais nuotoliais, dėl visų šios direktyvos nuostatų arba jų dalies taikymo gali nustatyti išlygas.“

3) 3 straipsnyje:

— 2 dalies c punktas pakeičiamas taip:

„c) buvo pripažinti kaltais už rimtus galiojančių taisyklių pažeidimus, susijusius su:

— šio verslo apmokėjimo ir priėmimo į darbą sąlygomis, arba

— krovinių arba keleivių vežimu kelių transportu, visų pirma su taisyklėmis, reglamentuojančiomis vairuotojų vairavimo ir poilsio trukmę, komercinių transporto priemonių svorius ir matmenis, kelių eismo ir transporto priemonių saugumą, aplinkos apsaugą, taip pat kitomis profesinę atsakomybę reglamentuojančiomis taisyklėmis.“

— 3 dalies c punktas pakeičiamas taip:

„c) įmonė privalo turėti ne mažesnę kaip 9 000 EUR likvidų kapitalą ir rezervus, jeigu ji naudoja tik vieną transporto priemonę, ir ne mažiau kaip 5 000 EUR kiekvienai papildomai transporto priemonei.

Šioje direktyvoje vartojama euro vertė tų nacionalinių valiutų, kurios neįtrauktos į trečių valiutų sąjungos stadiją, atžvilgiu nustatoma kas penkerius metus. Naudotini euro dydžiai — tai dydžiai, gauti pirmą spalio mėnesio darbo dieną ir paskelbti *Europos Bendrijų oficialiajame leidinyje* Jie įsigalioja nuo sekančių kalendorinių metų sausio 1 d.“

— 3 dalies d punktas pakeičiamas taip:

„d) Dėl a, b ir c punktų kompetentinga institucija gali priimti arba pareikalauti, pateikiant įrodymus, patvirtinimo arba garantijos, kuriuos suteikia bankas arba kita keliamus reikalavimus atitinkanti įstaiga. Tokių patvirtinimą arba garantiją gali atstoti banko garantija, pateikiama kaip įkeitimas ar užstatas arba kaip kita panaši priemonė.“

— 4 dalis pakeičiama taip:

„4.a) Su profesine kompetencija susiję reikalavimai — tai reikalavimai turėti žinių, atitinkančių I priede nustatytą mokymo lygį, kai mokoma šiame priede išvardytų dalykų. Profesinė kompetencija nustatoma raštu laikant privalomą egzaminą, kuris gali būti papildytas žodžiu laikomu egzaminu, kurį, laikydamasi I priede nustatytų reikalavimų, organizuoja šiam tikslui valstybės narės paskirta institucija arba organizacija.

b) Paraiškos davėjus, pateikusius įrodymų apie ne mažiau kaip penkerių metų praktinę patirtį dirbant transporto įmonėje vadovaujantį darbą, valstybės narės gali atleisti nuo egzamino, jeigu toks paraiškos davėjas išlaiko testą, dėl kurio valstybės narės parengia susitarimus laikydamasi I priedo nuostatų.

c) Valstybės narės asmenis, turinčius tam tikrus aukštesnio lygio arba techninius diplomus, įrodančius, kad asmenys gerai išmano I priede išvardytus dalykus, kuriuos jos nustato, gali atleisti nuo dalykų, įtrauktų į diplomus, egzamino.

d) Pažymėjimas, kurį išduoda a punkte nurodyta institucija arba organizacija, pateikiamas kaip profesinės kompetencijos įrodymas. Šis pažymėjimas parengiamas pagal Ia priede pateiktą pažymėjimo pavyzdį.

e) Kalbant apie paraiškos davėją, ketinantį veiksmingai ir nenutrūkstamai valdyti įmonę, atliekančią transporto operacijas išskirtinai savo šalies teritorijoje, valstybės narės gali nustatyti, kad žinios, į kurias atsižvelgtina norint nustatyti profesinę kompetenciją, apima tik su nacionaliniu vežimu susijusius dalykus. Šiuo atveju profesinės kompetencijos pažymėjime, kurio pavyzdys pateiktas I priede, įrašoma, kad tokio pažymėjimo turėtojas yra

įsigijęs kvalifikaciją veiksmingai ir nenutrūkstamai valdyti įmones, vežančias tik valstybėje narėje, išdavusioje pažymėjimą.

f) Pasitarusi su Komisija, valstybė narė gali reikalauti, kad visi fiziniai asmenys, turintys profesinės kompetencijos pažymėjimus, kuriuos po 1999 m. spalio 1 d. išdavė kitos valstybės narės kompetentingos institucijos, kai šie asmenys nuolatos gyveno pastarojoje valstybėje narėje, laikytų papildomą egzaminą, kurį rengia anksčiau nurodytos valstybės narės šiam tikslui paskirta institucija. Papildomas egzaminas apima konkrečias žinias, susijusias su nacionaliniu krovinių vežimu kelių transportu pirmesnėje valstybėje narėje.

Šio papunkčio nuostatos taikomos trejus metus nuo 1999 m. spalio 1 d. Taryba, gavusi Komisijos pasiūlymą, laikydamasi Sutarties sąlygų, šį laikotarpį gali pratęsti kitam, ne ilgesniam kaip 5 metų, laikotarpiui. Tai taikoma tik fiziniams asmenims, kurie pagal pirmoje pastraipoje nurodytus reikalavimus gaudami profesinės kompetencijos pažymėjimus, tokio pažymėjimo valstybėje narėje dar nėra įsigiję.“

4) 5 straipsnyje:

— 1 dalyje pridedama ši įtrauka:

„— 1995 m. sausio 1 d. Austrijoje, Suomijoje ir Švedijoje.“

— 2 dalies 1 pastraipoje po įtraukos, prasidedančios „nuo 1989 m. spalio 2 d.“, įterpiama ši įtrauka:

„— nuo 1994 m. gruodžio 31 d. iki 1997 m. sausio 1 d. Austrijoje, Suomijoje ir Švedijoje.“

— 2 dalies 1 pastraipos pabaigoje po įtraukos, prasidedančios „1992 m. liepos 1 d.“, pridedama ši įtrauka:

„— 1997 m. sausio 1 d. Austrijoje, Suomijoje ir Švedijoje.“

— pridedama ši dalis:

„3.a) Visų įmonių, turinčių leidimus užsiimti kelių transporto veikla iki 1999 m. spalio 1 d., transporto priemonių parkas, kuriuo jos naudojasi minėtą dieną, ne vėliau kaip nuo 2001 m. spalio 1 d. turi atitikti 3 straipsnio 3 dalies nuostatas.

Tačiau tokių įmonių naudojamu automobilių parko papildymams 3 straipsnio 3 dalyje nustatyti reikalavimai pradunami taikyti nuo 1999 m. spalio 1 d.

- b) Įmonės, pradėjusios krovinį vežimą kelių transportu iki 1999 m. spalio 1 d. ir šiai veiklai naudojančios automobilius, kurių maksimalus leistinas svoris ne mažesnis kaip 3,5 ir ne didesnis kaip 6 tonos, 3 straipsnio 3 dalyje nustatytų reikalavimų pradeda laikytis ne vėliau kaip nuo 2001 m. spalio 1 d.“

- 5) 6 straipsnio 1 dalyje pridedama šios pastraipos:

„Valstybės narės užtikrina, kad kompetentingos institucijos nuolatos ir ne rečiau kaip kartą per penkerius metus tikrintų, ar įmonės vis dar atitinka geros reputacijos, finansinės būklės ir profesinės kompetencijos reikalavimus.

Jeigu įmonė tikrinimo metu finansinės būklės reikalavimų neatitinka, tačiau įmonės ekonominės veiklos aplinkybės suteikia pagrindą manyti, kad finansinės būklės reikalavimų artimiausiu laiku vėl bus nuolatos laikomasi atsižvelgiant į finansų planą, institucijos gali suteikti ne ilgesnį kaip vienerių metų laikotarpį pasitaisyti.“

- 6) 7 straipsnyje:

— 1 dalies pradžia pakeičiama taip: „1. Tais atvejais, kai krovinį arba keleivių vežimo kelių transportu taisyklių pažeidimus...“,

— 2 dalis išbraukiama ir esama 3 dalis tampa nauja 2 dalimi;

- 7) 8 straipsnyje:

— 2 dalyje žodžiai „ar ankstesnio bankroto nebuvimo“ išbraukiami,

— 4 dalyje paskutinis sakinytis išbraukiamas;

- 8) 10 straipsnio 3 dalyje nurodyta data – 1990 m. sausio 1 d. – pakeičiama šios direktyvos 2 straipsnio 1 dalies pirmoje pastraipoje nurodyta data;

- 9) po 10 straipsnio įterpiami šie straipsniai:

„10a straipsnis

Valstybės narės nustato nuobaudų sistemą už nacionalinių nuostatų, priimtų laikantis šios direktyvos reikalavimų,

pažeidimus ir imasi būtinų priemonių užtikrinti, kad šios nuobaudos būtų taikomos. Nustatytos nuobaudos turi būti veiksmingos, proporcingos ir atgrasančios.

10b straipsnis

Nuo 1999 m. spalio 1 d. valstybės narės kaip pakankamus profesinės kompetencijos įrodymus pripažįsta pažymėjimus, atitinkančius Ia priede nustatytą pažymėjimo formą, kuriuos išduoda kiekvienos valstybės šiam tikslui paskirta institucija arba įstaiga.“

- 10) I priedas pakeičiamas šios direktyvos I priedu ir pridedamas Ia priedas, pateiktas šios direktyvos II priede.

2 straipsnis

1. Valstybės narės priima įstatymus ir kitus teisės aktus, kurie, įsigalioję ne vėliau kaip 1999 m. spalio 1 d., įgyvendina šią direktyvą. Valstybės narės apie tai nedelsdamos praneša Komisijai.

Valstybės narės, tvirtindamos tokias priemones, daro jose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai paskelbiant. Nuorodos darymo tvarką nustato valstybės narės.

2. alstybės narės pateikia Komisijai šios direktyvos taikymo srityje priimamų nacionalinės teisės aktų pagrindinių nuostatų tekstus.

3 straipsnis

Ši direktyva įsigalioja jos paskelbimo *Europos Bendrijų oficialiajame leidinyje* dieną.

4 straipsnis

Ši direktyva skirta valstybėms narėms.

Priimta Liuksemburge, 1998 m. spalio 1 d.

Tarybos vardu

Pirmininkas

C. EINEM

I PRIEDAS

„I PRIEDAS

I. 3 STRAIPSNIO 4 DALYJE NURODYTŲ DALYKŲ SĄRAŠAS

Žinios, į kurias atsižvelgia valstybė narė oficialiai pripažindama profesinę kompetenciją, privalo apimti toliau išvardytus dalykus, kai kalbama apie krovinių vežimą kelių transportu ir keleivių vežimą kelių transportu. Įmonės savininkas, pateikiantis paraišką užsiimti krovinių ir keleivių vežimu kelių transportu, turi būti įgijęs transporto įmonei valdyti būtino žinių ir praktinių įgūdžių lygį.

Kaip nurodyta toliau, minimalus žinių lygis negali būti žemesnis už Sprendimo 85/368/EEB ⁽¹⁾ priede nustatytos mokymo sistemos 3 lygį, t. y. už lygį, pasiektą išklaudius privalomo mokymo kursą, papildytą arba profesiniu mokymu ir papildomu techniniu mokymu, arba vidurinės mokyklos lygį atitinkančiu techniniu mokymu.

A. **Civilinė teisė**

Krovinių ir keleivių vežimas kelių transportu

Paraiškos pateikėjas visų pirma privalo:

- 1) būti susipažinęs su pagrindinėmis kelių transporte naudojamų sutarčių rūšimis bei teisėmis ir įsipareigojimais, atsirandančiais sudarius sutartį;
- 2) sugebėti sudaryti teisiniu požiūriu galiojančias transporto sutartis, visų pirma atsižvelgdamas į vežimo sąlygas;

Krovinių vežimas kelių transportu

- 3) sugebėti svarstyti savo atstovaujamojo asmens pretenzijas dėl atlyginimo už transportuojant patirtus nuostolius ar sugadintas prekes arba už pavėluotą prekių pristatymą ir suprasti, kokią įtaką tokia pretenzija padarys jo sutartinei atsakomybei;
- 4) būti susipažinęs su taisyklėmis ir įsipareigojimais, nustatytais Tarptautinio krovinių vežimo keliais sutarties konvencijoje (CMR);

Keleivių vežimas kelių transportu

- 5) sugebėti svarstyti savo atstovaujamojo asmens pretenzijas dėl atlyginimo už keleivių sužalojimą arba jų bagažo sugadinimą, vežimo metu įvykus avarijai, arba dėl atlyginimo už delsimą ir suprasti, kokią įtaką tokia pretenzija padarys jo sutartinei atsakomybei.

B. **Komercinė teisė**

Krovinių ir keleivių vežimas kelių transportu

Paraiškos pateikėjas visų pirma privalo:

- 1) būti susipažinęs su reikalavimais ir formalumais, privalomais užsiimant verslu, su įsipareigojimais, nustatytais verslininkams, užsiimantiems vežimu (įregistravimas, dokumentų tvarkymas ir t. t.) ir bankroto padariniais;
- 2) turėti atitinkamų žinių apie įvairias komercinių bendrovių rūšis ir apie šių bendrovių įstatus bei kompanijų veikimą.

C. **Socialinė teisė**

Krovinių ir keleivių vežimas kelių transportu

Paraiškos davėjas visų pirma privalo:

- 1) būti susipažinęs su įvairių socialinių institucijų, susijusių su kelių transportu, paskirtimi ir veikimu (profesijų sąjungomis, įmonių tarybomis, profesijų sąjungų atstovais, darbo inspektorais ir t. t.);

- 2) būti susipažinęs su darbdavio išipareigojimais socialiniam draudimui;
- 3) būti susipažinęs su taisyklėmis, reglamentuojančiomis darbo sutarčių sudarymą su įvairių kategorijų darbuotojais, kuriuos samdo kelių transporto įmonės (sutarčių formos, sutarties šalių išipareigojimai, darbo sąlygos ir darbo trukmė, mokamos atostogos, atlygis, sutarties sąlygų nesilaikymas ir t. t.);
- 4) būti susipažinęs su Reglamento (EEB) Nr. 3820/85 ⁽²⁾ bei Reglamento (EEB) Nr. 3821/85 ⁽³⁾ nuostatomis ir su konkrečiais šių reglamentų įgyvendinimo susitarimais.

D. Mokesčių įstatymai

Krovinių ir keleivių vežimas kelių transportu

Paraiškos pateikėjas visų pirma privalo būti susipažinęs su taisyklėmis, reglamentuojančiomis:

- 1) PVM taikymą transporto paslaugoms;
- 2) mokesčius už motorines kelių transporto priemones;
- 3) mokesčius už tam tikriems kroviniamis vežti naudojamus automobilius ir rinkliavas bei mokesčių už naudojamą infrastruktūrą;
- 4) pajamų mokesčių.

E. Įmonės verslo ir finansų vadyba

Krovinių ir keleivių vežimas kelių transportu

Paraiškos pateikėjas visų pirma privalo:

- 1) būti susipažinęs su įstatymais ir veiksmais dėl banko čekių, įsakomųjų vekselių, skolinių išipareigojimų, mokėjimo kortelių ir kitų priemonių arba būdų, naudojamų atliekant apmokėjimus;
- 2) būti susipažinęs su įvairiomis kreditavimo rūšimis (banko kreditu, dokumentuotu kreditu, garantiniu indėliu, hipoteka, lizingu, nuoma, faktoringu, t. t.) ir su mokesčiais ir išipareigojimais, atsirandančiais jomis naudojantis;
- 3) žinoti, kas yra balansas, kaip jis pateikiamas ir kaip aiškintinas;
- 4) sugebėti suprasti ir aiškinti pelno ir nuostolių ataskaitą;
- 5) sugebėti įvertinti įmonės pelningumą ir finansinę būklę, visų pirma atsižvelgdamas į finansinius koeficientus;
- 6) sugebėti parengti finansinį planą;
- 7) būti susipažinęs su savo įmonės išlaidų struktūra (pastovios išlaidos, kintamosios išlaidos, apyvartinis kapitalas, nusidėvėjimas, ir t. t.) ir sugebėti apskaičiuoti sąnaudas automobiliui, kilometrui, reisui arba tonai;
- 8) sugebėti parengti įstaigos veiklos diagramą, susijusią su visu įmonės darbuotojų kolektyvu, ir paruošti darbo planus ir t. t.;
- 9) būti susipažinęs su rinkodaros principais, reklama ir ryšių su visuomene tvarkymu, įskaitant transporto paslaugų pardavimo skatinimą bei klientų kartotekos rengimą, ir t. t.;
- 10) būti susipažinęs su įvairiomis kelių transporto draudimo rūšimis (atsakomybė, draudimas nuo sužeidimo (gyvybės) draudimas, negyvybės ir bagažo draudimas) ir su garantijomis bei išipareigojimais, atsirandančiais sudarius draudimo sutartis;
- 11) būti susipažinęs su elektroninių duomenų perdavimo programomis, naudojamomis kelių transporte;

Krovinių vežimas kelių transportu

- 12) sugebėti taikyti taisykles, reglamentuojančias sąskaitos išrašymą už krovinių vežimą kelių transportu ir žinoti, ką reiškia ir kaip taikomi tarptautiniai prekybos terminai (*Incoterms*);
- 13) būti susipažinęs su įvairiomis su transporto verslu susijusių įmonių kategorijomis, jų vaidmeniu, pareigomis ir jų statusu;

Keleivių vežimas kelių transportu

- 14) sugebėti taikyti taisykles, reglamentuojančias viešojo bei privataus keleivinio transporto bilietų kainas ir vežimo įkainių nustatymą;
- 15) sugebėti taikyti taisykles, reglamentuojančias sąskaitos išrašymą už keleivių transporto paslaugas.

F. Pateikimas į rinką*Krovinių ir keleivių vežimas kelių transportu*

Paraiškos pateikėjas visų pirma privalo:

- 1) būti susipažinęs su šio verslo norminiais aktais, reglamentuojančiais kelių transporto naudojimą samdos pagrindais ar už atlygį, pramoninės paskirties transporto priemonių nuomą ir subrangos sutarčių, ir visų pirma su taisyklėmis, nustatančiomis oficialų šio verslo organizavimą, leidimą pradėti verslą, leidimus Bendrijoje ir už Bendrijos ribų atlikti kelių transporto operacijas, tikrinimus ir sankcijas;
- 2) būti susipažinęs su reglamentais, galiojančiais įsteigiant kelių transporto įmonę;
- 3) būti susipažinęs su įvairiais dokumentais, reikalaujamais teikiant kelių transporto paslaugas, ir sugebėti įvesti patikrinimo procedūras, kad užtikrintų, jog su kiekvienu vežimu susiję patvirtinti dokumentai, visų pirma kalbant apie automobilius, vairuotoją, prekes ir bagažą, būtų ir automobilyje, ir įmonėje;

Krovinių vežimas kelių transportu

- 4) būti susipažinęs su normomis, reglamentuojančiomis krovinių vežimo kelių transportu paslaugų rinkos organizavimą, krovinių vežimą, tvarkymą ir logistiką;
- 5) būti susipažinęs su pasienio formalumais, tranzito dokumentų ir TIR knygelių paskirtimi ir taikymo sritimi bei išsipareigojimais ir atsakomybe, atsirandančiais naudojant aukščiau nurodytus dokumentus;

Keleivių vežimas kelių transportu

- 6) būti susipažinęs su normomis, reglamentuojančiomis keleivių vežimo kelių transportu rinkos organizavimą;
- 7) būti susipažinęs su normomis, nustatytomis pradedant teikti keleivių vežimo kelių transportu paslaugas, ir sugebėti parengti transporto planus.

G. Vežimo techniniai standartai ir aspektai*Krovinių ir keleivių vežimas kelių transportu*

Paraiškos pateikėjas visų pirma privalo:

- 1) būti susipažinęs su valstybių narių normomis dėl transporto priemonių svorio ir matmenų bei tvarka, kurios privalu laikytis vežant nestandartinius krovinius, kuriems šios normos negalioja;
- 2) sugebėti pasirinkti įmonės poreikius atitinkančius automobilius ir jų sudėtinės dalis (važiuoklę, variklį, transmisijos sistemą, stabdžių sistemą ir t. t.);
- 3) būti susipažinęs su formalumais, susijusiais su aukščiau nurodytų automobilių tipo patvirtinimu, automobilių registravimu ir technine apžiūra;
- 4) suprasti, kokių priemonių privalu imtis, norint sumažinti triukšmą ir mažinti oro taršą, atsirandančią dėl motorinių transporto priemonių išmetamų dujų;
- 5) sugebėti parengti automobilių ir jų įrenginių periodinės techninės priežiūros planus;

Krovinių vežimas kelių transportu

- 6) būti susipažinęs su skirtingais krovinių tvarkymo ir krovos įtaisais (atlenkiamais galiniais bortais, konteineriais, krovininiais padėklais ir t. t.) ir sugebėti nustatyti prekių krovimo ir iškrovimo tvarką bei išleisti instrukcijas (krovinių paskirstymas, krovimas į krūvas, išdėstymas, tvirtinimas, sujungimas į blokus ir t. t.);
- 7) būti susipažinęs su vežimu skirtingų transporto rūšių priemonėmis, pavyzdžiui, sunkvežimių priekabų vežimu geležinkelio platformomis ir ro-ro tipo vežimu;

- 8) sugebėti įgyvendinti procedūras, kad būtų laikomasi pavojingų krovinių ir atliekų vežimo taisyklių, visų pirma nustatytų Direktyvoje 94/55/EB ⁽⁴⁾, Direktyvoje 96/35/EB ⁽⁵⁾ ir Reglamente (EEB) Nr. 259/93 ⁽⁶⁾;
- 9) sugebėti įdiegti procedūras, kad būtų laikomasi greitai gendančių maisto produktų vežimo taisyklių, visų pirma nustatytų Susitarimu dėl greitai gendančių maisto produktų tarptautinio gabenimo ir tokiam gabenimui naudojamų specialių transporto priemonių (ATP);
- 10) sugebėti įdiegti procedūras, kad būtų laikomasi gyvūnų vežimo taisyklių.

H. Kelių saugumas

Krovinių ir keleivių vežimas kelių transportu

Paraiškos pateikėjas visų pirma privalo:

- 1) žinoti, kokius dokumentus privalu įsigyti vairuotojams (vairuotojo pažymėjimą, sveikatos pažymėjimą, fizinės būklės pažymėjimą, ir t. t.);
- 2) sugebėti imtis būtinų veiksmų, užtikrinant, jog vairuotojai laikytųsi kelių eismo taisyklių, valstybėse narėse galiojančių draudimų ir apribojimų (greičio apribojimai, pirmumo teisė važiuoti, laukimo ir stovėjimo apribojimai, šviesų naudojimas, kelio ženklai ir t. t.);
- 3) sugebėti parengti instrukcijas vairuotojams, kad patikrintų, ar jie laikosi saugos reikalavimų dėl automobilio būklės, automobilio įtaisų ir krovinio bei dėl profilaktinių priemonių, kurių privalo imtis;
- 4) sugebėti nustatyti tvarką, kurios privalo laikytis įvykus avarijai, ir įdiegti atitinkamą tvarką, užkertančią kelią avarijų arba rimtų kelių eismo taisyklių pažeidimų pasikartojimui;

Keleivių vežimas kelių transportu

- 5) būti bendrais bruožais išstudijavęs valstybių narių kelių tinklą.

II. EGZAMINŲ ORGANIZAVIMAS

1. Valstybės narės organizuoja privalomą egzaminą raštu, kurį jos gali papildyti pasirenkamu egzaminu žodžiu, norėdamos nustatyti, ar paraiškas pateikę vežėjai kelių transportu iš I dalyje išvardytų dalykų yra įgiję reikalaujamą žinių lygį, visų pirma jų sugebėjimą naudoti su aukščiau nurodytais dalykais susijusius dokumentus ir būdus bei eiti atitinkamas vykdomąsias ir koordinavimo pareigas.
 - a) Privalomas egzaminas raštu sudaromas iš dviejų testų, t. y.:
 - raštu pateiktų klausimų, iš kurių kiekvienam pateikiama keletas atsakymų, vienas iš kurių yra teisingas, (į kiekvieną klausimą siūloma po keturis galimus atsakymus), klausimų, į kuriuos privalu pateikti išsamų atsakymą, arba šių abiejų sistemų derinys,
 - raštu atliekamų užduočių (konkrečių pavyzdžių) nagrinėjimo.Kiekvieno testo trukmė ne mažiau kaip 2 valandos.
 - b) Jei rengiamas egzaminas žodžiu, valstybės narės gali nustatyti, kad jį laikyti galima tik sėkmingai išlaikius egzaminą raštu.
2. Jeigu valstybės narės rengia egzaminą žodžiu, jos turi užtikrinti, kad kiekvieno iš trijų testų įvertinimas sudarytų mažiausiai 25 % ir daugiausiai 40 % bendro balų skaičiaus.

Jeigu valstybės narės rengia tik egzaminą raštu, jos turi užtikrinti, kad kiekvieno iš dviejų testų įvertinimas sudarytų mažiausiai 40 % ir daugiausiai 60 % bendro balų skaičiaus.

3. Atlikę visus testus, paraiškos pateikėjai privalo gauti vidutiniškai 60 % bendro balų skaičiaus, už kiekvieną nustatytą testą gaudami ne mažiau kaip 50 % galimo bendro balų skaičiaus. Jeigu laikomas tik vienas testas, valstybė narė šį dydį gali sumažinti nuo 50 % iki 40 %.

(¹) 1985 m. liepos 16 d. Tarybos sprendimas 85/368/EEB dėl Europos bendrijos valstybių narių profesinio mokymo kvalifikacijų palyginamumo (OL L 199, 1985 7 31, p. 56).

(²) 1985 m. gruodžio 20 d. Tarybos reglamentas (EEB) Nr. 3820/85 dėl tam tikrų su kelių transportu susijusių socialinių teisės aktų suderinimo (OL L 370, 1985 12 31, p. 1).

(³) 1985 m. gruodžio 20 d. Tarybos reglamentas (EEB) Nr. 3821/85 dėl kelių transporto priemonėse naudojamų tachografų (OL L 370, 1985 12 31, p. 8). Reglamentas su paskutiniais pakeitimais, padarytais Komisijos reglamentu (EB) Nr. 1056/97 (OL L 154, 1997 6 12, p. 21).

(⁴) 1994 m. lapkričio 21 d. Tarybos direktyva 94/55/EB dėl valstybių narių teisės aktų dėl pavojingų krovinių vežimo keliais suderinimo (OL L 319, 1994 12 12, p. 7). Direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais Komisijos direktyvoje 96/86/EB (OL L 335, 1996 12 24, p. 43).

(⁵) 1996 m. birželio 3 d. Tarybos direktyva 96/35/EB dėl pavojingų krovinių vežimo keliais, geležinkeliais ir vidaus vandenų keliais saugos instruktorių skyrimo ir jų profesinės kvalifikacijos (OL L 145, 1996 6 19, p. 10).

(⁶) 1993 m. vasario 1 d. Tarybos reglamentas (EEB) Nr. 259/93 dėl atliekų vežimo Europos bendrijos viduje, į Bendriją ir iš jos priežiūros ir kontrolės (OL L 30, 1993 12 6, p. 1). Reglamentas su paskutiniais pakeitimais, padarytais Reglamentu (EB) Nr. 120/97 (OL L 22, 1997 1 24, p. 14).*

II PRIEDAS

„PRIEDAS

EUROPOS BENDRIJA

(Standus gelsvai rudas popierius – DIN A4 formatas)

(Tekstas valstybės narės, išdavusios pažymėjimą, oficialia (-iomis) kalba (-omis) arba viena iš oficialių kalbų)

Valstybės narės skiriamasis simbolis ⁽¹⁾Paskirta kompetentinga institucija arba organizacija ⁽²⁾

**NACIONALINIŲ [IR TARPTAUTINIŲ] ⁽³⁾ KROVINIŲ [IR KELEIVIŲ] ⁽³⁾ VEŽIMO KELIŲ
TRANSPORTU PROFESINĖS KOMPETENCIJOS PAŽYMĖJIMAS**

Nr. . . .

Mes ⁽²⁾, šiuo dokumentu patvirtiname:(a) kad ⁽⁴⁾

gimęs (vieta) (data)

išlaikė egzaminų testus (metai:; semestras:) ⁽⁵⁾, nacionalinių [tarptautinių] ⁽³⁾ krovinių [keleivių] ⁽³⁾ vežimo kelių transportu profesinės kompetencijos pažymėjimui gauti, vadovaujantis ⁽⁶⁾(b) kad a dalyje nurodytas asmuo turi profesionalo kvalifikaciją dirbti įmonėje, užsiimančioje krovinių [keleivių] ⁽³⁾ vežimu kelių transportu:

- tik šalies viduje ⁽³⁾,
- tarptautiniais maršrutais ⁽³⁾.

Šis pažymėjimas yra pakankamas profesinės kompetencijos įrodymas, nurodytas 1996 m. balandžio 29 d. Tarybos direktyvos 96/26/EB dėl leidimo verstis krovinių ir keleivių vežėjo kelių transportu verslu ir diplomų, pažymėjimų bei kitų oficialių profesinę kvalifikaciją patvirtinančių dokumentų tarpusavio pripažinimo, skirto palengvinti šiems vežėjams naudojimąsi įsisteigimo laisve nacionalinio ir tarptautinio vežimo srityje, 10 straipsnio ⁽¹⁾ dalyje.

Išduotas (vieta), (data)

..... ⁽⁷⁾

⁽¹⁾ Skiriamasis valstybės simbolis: (B) Belgija, (DK) Danija, (D) Vokietija, (GR) Graikija, (E) Ispanija, (F) Prancūzija, (IRL) Airija, (I) Italija, (L) Liuksemburgas, (NL) Olandija, (A) Austrija, (P) Portugalija, (FIN) Suomija, (S) Švedija, (UK) Jungtinė Karalystė.

⁽²⁾ Europos bendrijos kiekvienos valstybės narės šiam tikslui iš anksto paskirta institucija arba organizacija išduoti šį pažymėjimą.

⁽³⁾ Atitinkamai atvejais išbraukite.

⁽⁴⁾ Vardas ir pavardė; gimimo vieta ir data.

⁽⁵⁾ Egzamino identifikavimas.

⁽⁶⁾ Nuoroda į nacionalinių teisės aktų, priimtų šioje srityje vadovaujantis aukščiau paminėta direktyva, nuostatomis.

⁽⁷⁾ Kompetentingos institucijos arba įstaigos, išdavusios pažymėjimą, parašas ir antspaudas.“